

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **M. N.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. prosince 2017, č. j. OAM-543/ZA-ZA12-ZA08-2017, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou. Ta měla původně v podstatě blanketní charakter, neboť žalobce pouze bez bližšího odůvodnění namítl, že žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního

řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, ustanovení § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), ustanovení §§ 12, 14 a 14a zákona o azylu, ustanovení § 50 odst. 2 a odst. 3 správního řádu, jelikož žalovaný nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, žalovaný měl porušit i § 50 odst. 4 správního řádu, neboť nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, ustanovení § 52 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci, a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, protože neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu zákona o azylu. Žalobce výčet ustanovení, která měl žalovaný porušit, uzavřel s tím, že byl porušen i čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jelikož žalobci v případě návratu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestu.

3. V doplnění žaloby konkretizoval, že žalovaný porušil výše zmíněná ustanovení ve vztahu k posouzení aplikace ustanovení § 14 zákona o azylu, tedy humanitárních důvodů. Uvedl, že žalovaný si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Vytkl žalovanému, že si nevyžádal podrobnou zdravotní dokumentaci, která by jasně prokázala, že jeho zdravotní stav je vážný a spokojil se pouze s jeho prohlášeními, která učinil v průběhu správního řízení. Žalobce je toho názoru, že právě jeho vážný zdravotní stav odůvodňuje udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevěnoval této otázce dostatečně, pouze konstatoval, že jeho zdravotní obtíže nejsou natolik závažné, aby ohrožovaly jeho život. Žalobce má za to, že by mělo být přihlédnuto i k dalším aspektům, které s sebou vážný zdravotní stav nese, jako je například jeho následné fungování v běžném životě, či jeho začlenění do společnosti.
4. Další pochybení spatřuje v hodnocení situace v zemi jeho původu. Žalovaný jeho potíže, kterým by musel po návratu do země původu čelit, bagatelizuje a se zprávami o zemi původu nakládá selektivně. Žalobce k této problematice odkázal na zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických, o stavu lidských práv v Gruzii za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017, z níž ocitoval pasáže týkající se přístupu ke zdravotní péči a sociální rehabilitaci v Gruzii (zejména v oblastech mimo město Tbilisi). Z nich podle jeho názoru vyplývá, že v Gruzii je sice ústavně zakázána diskriminace osob tělesně, smyslově, intelektuálně a duševně postižených, ale vláda nebyla úspěšná při prosazování ustanovení, která tuto problematiku upravují. Žalobce upozornil, že žije v oblasti Khobi (která je vzdálená od města Tbilisi) a situace zdravotní péče a dostupných informací v ní je, na rozdíl od města Tbilisi, žalostná. Právě to mělo vést k jeho špatnému zdravotnímu stavu.
5. Dále se žalobce zaměřil na problematiku § 14a odst. 2 zákona o azylu. Svoji specifickou situaci vidí v tom, že ve své vlasti nemá nic, nedisponuje s finančními prostředky a nemá se kam vrátit. Sám sebe by zařadil pod sociální skupinu „chudých“. Tyto skutečnosti jsou dle názoru žalobce přiřaditelné k výše zmíněnému § 14a odst. 2 zákona o azylu, jenž obsahuje výčet skutečností, které je možné považovat za vážnou újmu, a jsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu. Žalobce v této souvislosti odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, dle kterého extrémní materiální nouze může za určitých okolností spadat pod čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tudíž pod zákaz mučení nebo nelidského či

ponižujícího zacházení, na které odkazuje i výše zmíněné ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobce má za to, že po návratu do vlasti by byl vystaven extrémní materiální nouzi.

6. Žalobce trvá na tom, že patří do sociální skupiny osob žijících v chudobě, která je sociálně vyloučená a domnívá se, že právě z důvodu této příslušnosti je vystaven pronásledování. V případě návratu do vlasti se obává o své zdraví a svou sociální situaci. S velkou pravděpodobností by byl po návratu do země původu vystaven zásahu do své důstojnosti, diskriminaci.
7. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil pro jeho nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby a trval na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť dle jeho názoru zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.
9. Žalovaný shrnul, že žalobce nebyl nikdy členem žádné politické strany, organizace či hnutí, v místě bydliště se žádným způsobem veřejně neangažoval. Žalovaný rovněž nesouhlasil s tím, že by žalobce měl patřit do sociální skupiny „chudých“ ve smyslu zákona o azylu, neboť nesplňuje definici této skupiny uvedenou v „Příručce“. Poukázal na ekonomickou situaci v Gruzii a doplnil, že: *„Chudobou v zemi původu není ohrožen pouze žalobce, i v zemích s vyspělými demokratickými standardy žijí osoby bez finančních prostředků, bez majetku, bez zázemí, na ulici /v ČR cca 30 000 bezdomovců, cca 900 000 osob v exekuci. Žalobce byl chudý již před příchodem do ČR, proto v případě návratu do země původu se jeho situace nezhorší. V Gruzii žalobce nepracoval, proto neměl zdravotní pojištění ani nebyl registrován na úřadu práce. Žalovaný se zabýval zdravotním stavem žalobce a léčebnými podmínkami a možnostmi v Gruzii individuálně podrobným způsobem na č.l. 5 – 8 rozhodnutí, přičemž z použitých informací o zemi původu je zřejmé, že tento má v Gruzii možnost léčby, ačkoli se považuje za chudého.“*
10. K otázce zdravotnického systému v Gruzii se žalovaný vyjádřil v tom smyslu, že sice je na kvalitativně nižší úrovni než v České republice, ale tato skutečnost není bez dalšího důvodem pro udělení určité formy mezinárodní ochrany. Žalovaný také podotkl, že žalobce žil ve městě Khobi, které je sice vzdálené od města Tbilisi, avšak zde žije cca 4 200 obyvatel, přičemž ve srovnatelně velkých českých obcích a vesnicích také nejsou nemocnice či rehabilitační ústavy apod.
11. Co se týče námitky neudělení humanitárního azylu, žalovaný zdůraznil, že žalobcův zdravotní stav nepovažuje za natolik závažný, aby mu mohl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, což řádně odůvodnil v žalobou napadeném rozhodnutí. Žalovaný uzavřel, že v průběhu správního řízení nezjistil, že by žalobci hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního

řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. a dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

13. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
14. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 7. 7. 2017. Prvotní údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany poskytl dne 12. 7. 2017. Uvedl, že je gruzínské národnosti, narodil se a žil v obci Khobi v bývalém SSSR a dorozumí se ruským a gruzínským jazykem. Dále uvedl, že je pravoslavného vyznání a nikdy nebyl členem politické strany ani jinak politicky aktivní. Je svobodný a bezdětný. Z vlasti odletěl do Polska a v červnu 2017 odjel do České republiky. V minulosti mu nebyla udělena žádná víza, nepobýval v jiných státech Evropské unie a dosud nežádal v žádném státě o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce dále uvedl, že trpí hepatitidou typu C a před pěti lety měl úraz nohy, na jehož následky trpí dodnes. Důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je operace zlomené nohy, neboť ve vlasti se mu nedostalo kvalitního ošetření. Jiný důvod nemá, chce se postavit na nohu.
15. Dne 12. 7. 2017 byl se žalobcem rovněž proveden pohovor, v jehož průběhu sdělil, že do České republiky přicestoval již na začátku června 2017, ale žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až o měsíc později. Musel se zorientovat a nevěděl, jak se má do přijímacího střediska dostat. Měl o České republice povědomí, jako o zemi, kde je dobré zdravotnictví a bylo mu doporučeno, aby se jel léčit se svou zraněnou nohou právě sem. Přijel proto, aby se zde mohl léčit zdarma a žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z důvodu, že nemá jinou možnost, jak to udělat. Jiné možnosti, které se nabízejí, by stály peníze, které nemá. Uvedl, že se pokusil vyřešit svoje zdravotní obtíže v zemi původu, ale lékař, kterého vyhledal, ho nevyléčil a jeho zdravotní stav se ještě zhoršil. K samotné léčbě, za kterou musel platit, upřesnil, že mu nebyl vyhotoven rentgen a lékař nepřišel na to, že má nohu zlomenou. Tvrdil mu, že bolest přejde a poslal ho domů. Žalobce si doma dával na nohu obklady a kost mu špatně srostla. Dalšího lékaře nevyhledal, protože se obával operace, která by byla zpoplatněná. Ohledně svého zdravotního stavu se radil i se známým lékařem, který mu rentgen udělal a oznámil mu, že operace je v jeho případě kvůli špatně srostlé kosti nutná. Další lékař, kterého žalobce oslovil, mu řekl, že léčba bude stát pět tisíc USD. K dalšímu lékaři již nešel. Žalobce sdělil, že nemá chuť si nechat operovat nohu v Gruzii, není tam ani pojištěný. Pokud by šel na operaci v Gruzii, musel by za to zaplatit, přičemž výsledek operace by byl nejistý. Naučil se žít s nohou tak, jak je, ale je mladý a nechce kulhat. Musel se vzdát boxu, kterému se aktuálně věnovat nemůže.
16. Z vlasti vycestoval až pět let po úrazu končetiny, na vycestování neměl finanční prostředky. Nikdy nepracoval, bydlel v malé obci, kde měl pozemek a hospodářství a byl tak schopen se sám uživit, finančně mu částečně pomáhala jeho teta. Kvůli cestě do České republiky pozemek i hospodářství prodal. V Gruzii se snažil získat sociální podporu, ale bez úspěchu. Na veřejného ochránce práv se neobrátil, neměl v něj důvěru. Uvedl, že v Gruzii funguje tento institut „jen na oko“. V případě návratu do vlasti by se mohl vrátit pouze ke své tetě. Nikdy nebyl registrován na úřadu práce a nepobíral žádné sociální dávky. Vždy se zabýval pouze sportem. Potvrdil, že nikdy neměl ve vlasti problémy se

státními orgány, úřady, soudy, policií, armádou a jeho jediným důvodem bránícím v návratu do vlasti, je požadavek na operaci v České republice.

17. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii. Při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany žalovaný konkrétně vycházel zejména z informace Ministerstva vnitra České republiky, OAMP: Gruzie – Údaje o zemi, ze dne 26. 5. 2017; Ministerstva vnitra České republiky, OAMP: Gruzie – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 30. 11. 2016; Informace MZV ČR ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103507/2016-LPTP, k č. j. MV – 43233-15/OAM-2016; Informace MZV ČR ze dne 26. 2. 2016, č. j. 126131/2015-LPTP k č. j. MV-175115-1/OAM-2015; Informace MZV ČR ze dne 17. 6. 2015, č. j. 98834/2015-LPTP k č. j. MV-42927-7/OAM-2015; Zpráva Amnesty International, duben 2016 – Rozsudky smrti a popravy v roce 2015; Zpráva Freedom House ze dne 27. 1. 2016, Svoboda ve světě 2016- Gruzie; Informace belgického úřadu pro cizince (IBZ) ze dne 27. 6. 2014 – Gruzie, Dostupnost zdravotní péče a Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017.
18. Po skončení pohovoru byla žalobci dána možnost se dle § 36 odst. 3 správního řádu seznámit s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti využil, žádné doplnění podkladů či dokazování nežádal, nevzněl žádné námitky.
19. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
20. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
21. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
22. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce namítal v obecné rovině pochybení žalovaného ohledně neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu dle § 12 zákona o azylu. Zejména však brojil proti závěrům žalovaného, který v jeho případě neshledal podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona.
23. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví,

náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

24. Krajský soud po prostudování správního spisu s přihlédnutím k obsahu žaloby ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobce nebyl v zemi svého původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce žádné skutečnosti o tom, že by vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod v Gruzii, za kterou by byl nějakým způsobem postihován, ani neuváděl. Z jeho výpovědi zcela jasně vyplynulo, že nemá žádné politické přesvědčení a že ve své vlasti neměl dosud žádné problémy se státními orgány.
25. Krajský soud souhlasí i se závěrem žalovaného, že žalobcem uváděné důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze hodnotit ani jako důvodné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů, jak jsou uvedeny v § 12 písm. b) zákona o azylu. To žalovaný podrobně odůvodnil na straně 3 a 4 napadeného rozhodnutí. Nebylo zjištěno, že by žalobci v případě návratu do země původu hrozilo pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů či jakékoliv nepřiměřené jednání či zacházení ze strany státních orgánů s ohledem na jeho zdravotní stav. Rovněž nebylo prokázáno, že by mu z výše citovaných důvodů byl odepřen přístup k odpovídající zdravotní péči v Gruzii. Jak vyplynulo z listin založených ve správním spisu, v Gruzii působí organizace, které si kladou za cíl zpřístupnit zdravotní péči nemajetným nebo zdravotně postiženým lidem. Sám žalobce potvrdil, že se setkal s několika lékaři, kteří mu poskytli radu či se snažili o jeho vyléčení. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že žalobci byl umožněn stejný přístup ke zdravotní péči, jako ostatním občanům Gruzie.
26. V této souvislosti se krajský soud zaměřil na žalobní námitku, v níž žalobce tvrdí, že patří do sociální skupiny „osob žijících v chudobě“, která je sociálně vyloučená a z důvodu příslušnosti k této skupině je vystaven pronásledování. Po pečlivém posouzení výpovědi žalobce o tvrzených potížích v zemi jeho původu, které nepodpořil žádným důkazem, krajský soud konstatuje, že situaci, které měl být žalobce ve své vlasti vystaven, tj., že nedisponoval finančními prostředky na zaplacení své operace, nelze kvalifikovat jako azylově relevantní pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60, je sociální skupina vymezena takto: *„Určitá sociální skupina ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotyčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu.“* Aby bylo možné hovořit o azylově relevantním pronásledování, musí být dle judikatury Nejvyššího správního soudu splněny další podmínky, a to příčinná souvislost mezi pronásledováním a příslušností k určité sociální skupině, dlouhodobost a intenzita potíží, možnost využití vnitrostátní

ochrany či vnitřního přesídlení, nedostupnost či selhání ochrany v zemi původu. V daném případě žalobce tvrdil, že má potíže se zaplacením operace ve vlasti. Ke svému dosavadnímu životu uvedl, že nikdy nepracoval a tedy nebyl zdravotně pojištěný. Do svého úrazu (spadl z koně a zlomil si nohu) se zabýval boxem. K obživě měl pozemek a malé hospodářství, finančně mu byla nápomocná jeho teta. Ač soud uvedené nechce jakkoli zlehčovat, má po provedeném přezkumném řízení za to, že tyto skutkové okolnosti nelze považovat bez dalšího za pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

Dále lze k otázce ekonomických potíží (kam jistě lze zařadit žalobcem používaný termín „chudý“) odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se již dlouhodobě zabýval otázkou ekonomické migrace a setrvale uvádí, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz rozsudky ze dne 10. 11. 2003, č.j. 3 Azs 20/2003-43, ze dne 21. 8. 2003, č.j. 2 Azs 6/2003-38, ze dne 10.11. 2005, č.j. 1 Azs 84/2005-63, ze dne 30. 11. 2005, č.j. 2 Azs 222/2005-61 a další, vše dostupné na www.nssoud.cz). Ani málo rozvinutý sociální systém, který z pohledu vyspělých zemí, případně neposkytuje nemajetným osobám dostatečnou pomoc v hmotné nouzi, sám o sobě pronásledování nezakládá (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č.j. 5 Azs 134/2014-51). Nelze tak přisvědčit žalobní námitce, že by se v případě „chudoby“ jednalo o pronásledování státu z důvodu příslušnosti k sociální skupině s nárokem na udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu.

Krajský soud uzavírá, že výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Azyl je proto třeba chápat jako specifický institut mezinárodněprávní ochrany, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv. Tak tomu ale v případě žalobce a jím namítané nedostatečné zdravotní péči nebylo. Závěru žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, nelze nic vytknout.

27. Za zákonné a zjištěným informacím odpovídající považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
28. Následně zaměřil krajský soud pozornost na posouzení, zda žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení humanitárního azylu. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
29. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž na udělení této formy azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-

- 55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).
30. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výtyky ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“*
31. Lze konstatovat, že žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně zabýval individuální situací žalobce ve vztahu k udělení této formy azylu. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce sám uvedl, že Gruzii opustil až po pěti letech od poranění nohy s vysvětlením, že neví, z jakého důvodu tak dlouho čekal, ale především proto, že neměl peníze. Vzhledem k tomu, jak žalobce celou léčbu a postup popisoval, nelze dospět k závěru, že by mu léčba byla odmítnuta, či že by kvalita zdravotní péče prováděné v Gruzii byla na natolik nízká, že by bezprostředně ohrožovala žalobce na životě. Ten měl možnost operaci v Gruzii podstoupit, ale musel by za ní zaplatit. Rovněž se domníval, že léčba poskytovaná v Gruzii není kvalitní, ostatně v Gruzii být operován ani nechtěl. O mezinárodní ochranu požádal proto, aby se mohl léčit zdarma. Krajský soud souhlasí s učiněným závěrem žalovaného, že v případě žalobce se nejedná o případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Není pochyb o tom, že žalobce opustil Gruzii až po pěti letech od doby, kdy k jeho úrazu došlo. Nejedná se tedy o situaci, kdy by žalobce náhle onemocněl a zjistil, že potřebnou léčbu nemá ve vlasti dostupnou nebo o situaci, kdy by se náhle nemohl z nějakého objektivního důvodu v Gruzii léčit. Za důvod k udělení humanitárního azylu nelze považovat skutečnost, že léčba žalobce v jeho vlasti by byla finančně náročnější, než v České republice, kde se žalobce domáhá léčby zdarma.
32. Krajský soud konstatuje, že skutečnost, že se za některé lékařské zákroky či léky musí doplácet, není azylově relevantní skutečností, neboť i v České republice musí pacienti za některé zdravotní úkony či léky nad rámec plateb hrazených zdravotní pojišťovnou doplácet ze svého. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ani nižší úroveň zdravotní péče v zemi původu nezakládá právo na udělení azylu (srovnej např. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 – 68, nebo ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69). Pokud žalobce v žalobě namítal, že si žalovaný měl opatřit jeho lékařskou dokumentaci a nevycházet pouze z jeho výpovědi, lze vzhledem k výše uvedenému uvedený návrh odmítnout jako nadbytečný a neekonomický. Krajský soud považuje žalovaným provedenou správní úvahu za přezkoumatelnou, odpovídající zjištěnému stavu věci a souladnou s dlouhodobou ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu

týkající se posuzování zdravotního stavu ve vztahu k důvodům zvláštního zřetele hodným pro udělení azylu z humanitárních důvodů, který je institutem výjimečným.

33. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu, při jeho posuzování nevybočil z mezí stanovených zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou. Krajský soud neshledal v případě žalobce žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena či důvod k tomu, aby se soud od této judikatury odklonil.
34. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí současně posuzoval, zda žadatel nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak je mu uloženo ustanovením § 28 zákona o azylu.
35. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
36. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.
37. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
38. Žalobce přitom jako hlavní důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl své zdravotní problémy, konkrétně poukázal na špatně srostlou kost na noze, kterou si zlomil při pádu z koně. Žalobce odmítá absolvovat operaci této končetiny v Gruzii, ale chtěl by operaci podstoupit v České republice. Jak vyplynulo z výpovědi žalobce, jeho potíže vznikly již v roce 2012. Žalobce přitom v následujících pěti letech navštívil tři lékaře, z nichž vinou prvního z nich mu měla kost špatně srůst. Následnou operaci v Gruzii odmítl na jedné straně kvůli nedostatku peněz a na straně druhé, kvůli nedůvěře ke gruzínským lékařům. Nikdy nepracoval a nebyl tedy zdravotně pojištěný. Na veřejného ochránce práv se neobrátil a jinak svou situaci neřešil.
39. S ohledem na shora vymezený předmět přezkumu krajský soud toliko ve stručnosti konstatuje, že žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť Gruzie patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to

pro všechny trestné činy. Žalobce tedy nesplnil podmínku ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. a) azylového zákona.

40. Žalovaný se vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mj. přílehavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže nelze subsumovat pod výše definovanou hrozbu vážné újmy.
41. Nadto, jak plyne z podkladů, které si žalovaný před svým rozhodnutím opatřil a které jsou založeny ve správním spisu, situaci v Gruzii nelze označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům a postavení občanů Gruzie se po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí nikterak neliší od postavení tamějších rezidentů. Často je pozice obyvatel, kteří se do Gruzie vrací naopak ekonomicky výhodnější. Lze tak shrnout, že všichni obyvatelé Gruzie obecně čelí problémům, jako je vysoká míra nezaměstnanosti apod., ale jejich možnosti jsou v zásadě totožné.
42. Krajský soud z materiálů, které jsou součástí správního spisu, dále ověřil, že Gruzie nabízí systém sociálního zabezpečení, do kterého patří např. příspěvek na živobytí, věcná sociální pomoc, státní kompenzace, příspěvek na bydlení a sociální balíček. Žalobce tedy měl možnost využít těchto institutů ke zmírnění své nepříznivé ekonomické situace. Je sice pravdou, že systém zdravotnictví v Gruzii může být méně kvalitní než ten v České republice, ale nejedná se o natolik propastný rozdíl, aby bylo v případě žalobcova návratu do vlasti možné hovořit o nebezpečí vážné újmy ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. K této otázce se již v minulosti vyjádřil i Nejvyšší správní soud, který uvedl, že: *„Nelze jistě vyloučit, že by doplňková ochrana byla cizinci udělena i z důvodů nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu; tato nedostatečnost by však musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, jak na ně pamatuje jak § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tak – aplikovatelný i na základě § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu - čl. 3 Evropské úmluvy, jak jej vyložil Evropský soud pro lidská práva zejména v rozsudku D. proti Spojenému království ze dne 2. 5. 1997, stížnost č. 30240/96. V něm Evropský soud pro lidská práva označil za porušení článku 3 Evropské úmluvy vyhoštění cizince v terminálním stadiu choroby AIDS zpět do jeho země původu, tedy na Závětrné ostrovy v Malých Antilách, do ostrovního státu Svatý Kryštof a Nevis, neboť žádná z obou nemocnic tohoto karibského ostrova nebyla schopna podle soudu tuto nemoc léčit způsobem, který by zachoval akceptovatelnou délku a důstojnost stěžovatelova života. Stěžovatelčina situace v případě návratu na Ukrajinu však zjevně není se situací rozebíranou v tomto případě srovnatelná, jak plyne ze skutkových zjištění učiněných žalovaným. Zatímco totiž výklad Evropského soudu pro lidská práva pamatuje na velmi výjimečné situace, kdy by vydání cizince do země původu jej dostalo do situace označitelné za mučení či nelidské zacházení; stěžovatelčin výklad by při dovedení do absurdních důsledků vedl k tomu, že všichni občané všech signatářů Evropské sociální charty by se potenciálně mohli přestěhovat do toho ze států, jež jsou vázány jejím článkem 13 části II., který poskytuje nejkvalitnější zdravotní péči. Dle názoru zdejšího soudu ovšem plyne z tohoto ustanovení toliko právo na zdravotní péči v daném smluvním státu, nikoli právo všech*

občanů všech smluvních států na tu úroveň zdravotní péče, která je poskytována ve smluvním státě, jenž ji má nejvyšší.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007-69). Již z pohovoru se žalobcem a rovněž z jím podané žaloby je přitom zcela zřetelná motivace žalobce zajistit pro sebe co nejkvalitnější či nejvyšší zdravotní péči. Smysl právní úpravy přitom tkví v tom, zajistit dostupnou pomoc a péči osobám, jejichž situace či zdravotní péče v zemi původu je natolik nedostatečná, že by bezprostředně hrozilo snížení délky či kvality života, přičemž tyto okolnosti by se bezprostředně odrážely na důstojnosti života žalobce. Krajský soud také musí přisvědčit žalovanému v tom, že zcela bez relevance je skutečnost, že zdravotní péče v České republice je obecně na vyšší úrovni, než v zemi žalobcova původu, a že léčba zde by byla pro žalobce finančně výhodnější. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ani nižší úroveň zdravotní péče v zemi původu nezakládá právo na udělení azylu či doplňkové ochrany dle zákona o azylu. Krajský soud je ve shodě se žalovaným dále přesvědčen, že žalobcův zdravotní stav svou závažností v žádném případě nedosahuje závažnosti výše popisovaného případu a má za to, že zdravotní systém v Gruzii dokáže s touto diagnózou obstojně pracovat. Krajský soud je přitom toho názoru, že žalobce poukazuje na nekvalitní zdravotní péči ve zcela obecné rovině, jelikož již z jedné negativní zkušenosti s lékařským ošetřením (aniž by podstoupil jakoukoli operaci), hypoteticky označuje celý zdravotní systém za nedostatečný a je toho názoru, že operace by právě v jeho případě nedopadla dobře. Krajskému soudu je pak s podivem, pokud nyní žalobce poukazuje na vážnost situace z důvodu své profesionální sportovní kariéry (věnoval se boxu), že opustil Gruzii až po pěti letech od nehody a nesnažil se získat zdravotní pomoc dříve. Žalobce poukazoval na nekvalitní péči v místě jeho bydliště, ale nevyužil pro něj méně ekonomicky nákladnou cestu do města Tbilisi, o němž lze i díky informacím z žalobcem podané žaloby usuzovat, že zdravotní péče tam je minimálně obstojná.

43. Krajský soud je toho názoru, že by situace žalobce po návratu do vlasti nebyla v ničem horší, než situace jeho spoluobčanů, kteří mají omezenou mobilitu nebo jsou zcela imobilní, a to i v případě jeho ekonomické situace. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů nelze dospět k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.
44. V průběhu správního řízení rovněž nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Díky výše uvedeným informačním zdrojům, zejména pak Informaci Ministerstva vnitra České republiky, OAMP: Gruzie – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 30. 11. 2016, lze mít za prokázané, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
45. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný vzal v úvahu čl. 13 (právo na sociální a lékařskou pomoc) Evropské sociální charty, který ovšem zakládá závazek České republiky pouze po dobu žadatelova legálního pobytu na našem území, nikoli závazek, aby úroveň zdravotní péče, již dosáhne v době tohoto pobytu

legalizovaného z důvodu azylového řízení, mu byla zachována i po skončení tohoto řízení. Žalovaný na základě podkladů, které měl k dispozici, rovněž správně zhodnotil, že by ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a následné vycestování žalobce do Gruzie nezaložilo rozpor s mezinárodními závazky České republiky (odkázal přitom na již výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007-69).

46. Krajský soud rovněž doplňuje, že se námitkou žalobce týkající se jeho příslušnosti k určité sociální skupině „chudých“, kterou označil za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, zabýval již výše, a to v části odůvodnění tohoto rozsudku vztahující se k výkladu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, který tuto problematiku obsahuje. Proto na ni krajský soud bez dalšího odkazuje. V podrobnostech ohledně vypořádání se žalovaného s výkladem ustanovení § 14a zákona o azylu odkazuje krajský soud na str. 6-9 napadeného rozhodnutí, přičemž se skutkovými i právními závěry žalovaného zde obsaženými se plně ztotožňuje.
47. Žalovaný zcela správně vyhodnotil situaci žalobce v souvislosti s ustanovením § 14b odst. 1 zákona o azylu, kdy se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Z výpovědi žalobce, ani z dalšího zjišťování žalovaného učiněného v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení, žalobce tuto skutečnost ani nenamítal.
48. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný přihlédl k okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), žalovaný přihlédl ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo, zejména k informacím o zemi původu žalobce, a rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), neporušil tedy ani zásadu volného hodnocení důkazů.
49. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
50. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Krajský soud však nezjistil, že by žalovanému nějaké náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti vznikly. Proto bylo rozhodnuto o nákladech řízení, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. května 2019

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně